

Bosættelser er født i synd - historisk baggrunds supplement til filmen "The Settlers"

Af Hanne Foighel

I tiden op til Seksdageskrigen i 1967 var general Shlomo Gazit, leder af den israelske militære efterretningstjenestes forskningsafdeling:

- På baggrund af, hvordan krigen havde udviklet sig, skrev vi på krigens femte dag en anbefaling til regeringen om, at Israel øjeblikkeligt efter krigen skulle stille et fredsforslag. Vi skulle erklære os villige til at trække os tilbage til 4. Juni 1967 linjerne. Vi anbefalede, at man oprettede en palæstinensisk stat i Gaza og på Vestbredden, og at Jerusalem skulle være en form for selvstændig 'Vatikanstat'. Men der var ingen, der overhovedet interesserede sig for vores anbefaling, for alle - regeringen og hele Israel - var i eufori over sejren.

Skæbnens ironi - om man vil - gjorde selvsamme general Shlomo Gazit til den første øverste ansvarlige for det, der kom til at hedde den Israeliske Civiladministration på Vestbredden. Han var i syv år iført israelsk militæruniform fungerende 'statsminister' for den palæstinensiske civilbefolkning på Vestbredden. I dag er Gazit en aldrende reservegeneral. I filmen *The Settlers* hører man ind imellem hans let raspende stemme.

Jeg mødte ham til samtale i december 2016. En samtale om, hvordan Israel dengang efter Seksdageskrigen begik en stribe politiske fodfejl. Regeringen lagde aldrig spørgsmålet om, hvad der skulle ske med de besatte områder i fremtiden på bordet til diskussion. Ikke umiddelbart efter krigen og aldrig nogensinde senere.

Som man kan se i filmen *The Settlers* begynder bosættelsesbevægelsen sine selvtagtsaktioner i foråret 1968 i Hebron. I 2016 forsøger Shlomo Gazit ikke at være apologetisk, blot konstaterende:

- Til denne dag ved jeg ikke, hvem der indgav en ansøgning om en gruppe på 40-50 israelere kunne få lov til at holde Seder aften, den jødiske Påskefest, på et hotel i Hebron. Og jeg ved ikke hvem, der gav dem tilladelse til det, imod et løfte om, at de skulle forlade Hebron igen 48 timer efter ved udgangen af helligdagene. Den militære guvernør for Vestbredden kendte ikke noget til det. Forsvarsminister Moshe Dayan kendte heller ikke noget til det. Han lå på det tidspunkt på hospitalet efter en alvorlig ulykke og havde ikke mulighed for at arbejde fra sin hospitalsseng. Jeg selv, siger Shlomo Gazit, var øverste ansvarlige, men jeg havde netop mistet min far og sad shiveh. I syv sørgedage var jeg ikke på arbejde.

Det var netop de dage, hvor adskillige regeringsministre besøgte de illegale bosættere på hotellet i Hebron og lovede dem, at regeringen ville give dem en tilladelse til at blive. Der var endda nogen, der gav dem våben, så de kunne forsvare sig.

- Men da Dayan kom tilbage indrømmede regeringen, at det var umuligt at tillade bosættelserne at blive på hotellet. Dayans princip var, at de ikke kunne få lov blive indenfor den palæstinensiske by Hebrons bygrænse. Man gav dem husly i en nyanlagt grænsepolitibase, der sidenhen blev til bosættelsen Kiriath Arba.

Hændelsen i Hebron kom til at danne et skoleeksempel på, hvordan bosætterbevægelsen Gush Emunim dengang og lige siden har formået at spille på historisk-nationale sentimenter hos ministre fra både Arbejderpartiet og oppositionspartiet Herut, de senere Likud. På den måde formede der sig en bosættelsespolitik, der aldrig var blevet formelt vedtaget. Og som blev gjort til regeringspolitik, da Likud og Mehanem Begin kom til magten i 1977.

På det tidspunkt boede der omkring 1000 israelere i bosættelser på Vestbredden. De fleste bosættelser lå langs Jordanfloden og fungerede som fremskudte semimilitære grænsebeskyttelses - bosættelser.

Da Osloprocessen begyndte i 1993, boede der omkring 100.000 israelere i bosættelser på Vestbredden. Med udgangen af år 2000 var tallet fordoblet.

Men Oslo-aftalen blev Vestbredden opdelt i tre zoner : De palæstinensiske byer ligger i de såkaldte A områder under det Palæstinensiske selvstyres kontrol, landsbyerne ligger i område B, mens 62% af Vestbredden, det såkaldte område C, er under fuld israelsk kontrol.

Samtlige 131 israelske bosættelser og over 90 såkaldte bosættelsesudposter ligger i zone C.

Med udgangen af 2015 er der 386.000 israelere på Vestbredden. Og 300.000 israelere bor i de nye jødiske bydele i den besatte og annekterede nord, øst og sydlige del af Jerusalem.

Alle bosættelserne er ulovlige ifølge folkeretten. De 131 bosættelser er bygget og sanktioneret af skiftende israelske regeringer. Udposterne er selvbestaltede, grundlagt af bosætterbevægelsen uden regeringstilladel-

se, de fleste på privatejet palæstinensisk jord. De har fået både tilkørselsveje, vand, el og militærovervågning fra staten via de lokale bosættermyndigheder, men betragtes de som 'ulovlige' i forhold til den israelske lovgivning. I 2003 lovede Ariel Sharon præsident George W Bush at fjerne alle udposterne. Det er ikke sket.

Dokumentarfilmen *The Settlers* vises søndag den 19. februar kl 14:45.

Med efterfølgende debat

*Ph.d. Danny Raymond inviterer efter filmen til debat og udforskning af et tema som fortsat opfattes som den største hindring for fred mellem Israel og Palæstina.

Hvordan forholder det sig egentlig? Hvad kan vi bruge filmens skildringer til? Med sig i panelet har han Journalist og mellemøst korrespondent Hanne Foighel og formand for Dansk Zionistforbund Max Mayer.

Der er grobund for en heftig, livlig og spændende debat.

...Shimon Dotan's recent documentary, "The Settlers," currently attracting a lot of attention in Israel, is painfully beautiful. Dotan's shots capture both the beauty of the West Bank and the complexity of the geopolitics that are tragically tearing it apart. Along with the fantastic production, Dotan's skills as an interviewer present the settlers, an often-misunderstood segment of Israeli society, to a wide audience. Yet the film has much more to teach us about the dogma of left-wing Israelis than it does about settlers...

Læs den fulde anmeldelse i Forward.com

